

ZEMPLEN.

Közlöny a társasélet, közigazgatás s irodalom köréből.

Előfizetési ár:
Egy évre 6 frt.
Félévre 3 frt.
Negyedévre 1 f. 50 k.
Előfizetési pénzek
valamint minden köz-
lemény a szerkesztő-
séghez S. a. Ujhelybe
bérmentv. küldendők.
Kéziratok nem adat-
nak vissza.
Nyílt térben egy
sor 10 kr.

Hirdetési díj:
3 hasábos petít sor
egyszeri hirdetésnél
5 kr.
Többszörinél olcsóbb.
Bélyeg díj mindig
30 kr.
Előfizetések és hir-
detések felvételnek
Lővy A. könykeres-
kedésében és a szer-
kesztőségénél.

9-ik szám.

MECJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

III-ik évfolyam.

Pesti terménytözsde november 5.			Zempléni, s felső-magyarhoni vállalatok részvény áriolyama					Vidéki terményárak legutolsó vásár															
Terményárak	ftos	v. mázsa	C z é g	Ala- kult	Név- sz. ért.	Be- fiz.	Árfolyam	P l a c z	Buza		Rozs		Árpa		Zab		Kukorica		Szegz		Szá- lonia		
									frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt
Buza bányai	85	7 15	7 20	Zempléni hitelbank	1869	200	100 185 190	S. a. Ujhely	5 10	3 60	2 80	1 80	4										
" " " "	86	6 95	7 15	Felső m. hitelbank Eperjes	1368	100	70 140 150	Ungvár	6 10	3 80	2 35	2 40	4									37	52
" " " "	87			Ungvári hitelbank	1869	200	112 175 180	Eperjes	6 10	3 80	2 35	2 40	4										
" " " "	88			Népbank Kassa	1871	50	25 33 35	Kassa	5 70	3 65	2 35	1 50	3 50										24
Árpa malátának	72	2 65	3 -	Népbank S. A. Ujhely	1870	50	25 50 -	M. Sziget	7 20	4 80	3 60	2 40	5 80										
" " 2-od rangu	72	2 75	3 5	S. a. ujhelyi takarékpénztár	1866	200	200 895 900	Szatmár	6 25	4 30	3 50	1 60	5										48
Zab	50	1 80	1 85	Eperjesi " "	1845	105	105 800 850	Nyiregyháza	5 20	3 26	2 30	1 80	2 80										40
Kukoricza bányai				Tokaji " "				Miskolcz	5 20	3 26	2 30	1 80	2 80										40
" " 2-od rangu				N. mihályi " "				Debreczen	5 80	3	2 30	1 90											
Bab	85	4 15	4 20	Homonnai " "																			
Káposzt. rezepe	75	7 62	7 75	Gálszécsi " "																			
Bély bányai	75	40	7 50																				

M E N E T R E N D.

A magyar északkeleti vasut szerencs-esapi, s. a. ujhely-legenye-mihályi, — és az első magyar gácsországi vasut legenye-mihályi-homonnai vonalrészén.

Szerencs Csap				P á l y a c s a t l a k o z á s o k				S. A. Ujhely				
111 sz. *113 sz.				A 111 sz. v. vonat Szerencsen a t. v. vasut reg. 5 óra 25 perczkor Kassáról induló 2. sz. személy, illetőleg a m. k. államvasutak esti 10 ó. 25 perczkor Pestről induló 5-15 számú vegyes és a t. v. vasut esti 8 óra 55 perczkor Czegléd-ről induló 5 számú vegyes, illetőleg a cs. k. oszt. államvasutak esti 6 óra 5 perczkor Pestről induló 9 sz. személyvonatához és S. a. Ujhelyen a Legenye-Mihályiról jövő 213. és oda menő 212 sz. vonatokhoz, illetőleg az e. m. gácsországi vasut Legenye-Mihályiról 1 óra 01 perczkor Homonnára menő 6 sz. vegyes vonatához csatlakozik.				*212 sz. *214 sz. 216 sz.				
Állomások	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.	ind.
Szerencs	d. e. 9 45	reg. 4 18	d. e. 9 45	reg. 4 18	S. a. Ujhely	d. u. 2 26	este 9 28	d. e. 10 08	este 12 36	d. u. 1 29	d. e. 2 11	d. u. 4 06
B. Keresztur	10 07 10 12	4 47 4 48	10 35 10 45	5 19 5 29	Legenye-Mihályi	reg. 3 31	d. e. 10 59	d. u. 1 29	reg. 11 39	d. e. 2 11	d. u. 4 06	
Liszka Tolcsva	11 10 11 15	6 02 6 04	11 34 12 04	6 30 7 -	Homonna L. Mihályi	5 sz.	sz. v.					
Sárospatak	11 34 12 04	6 30 7 -	12 27 12 32	7 30 7 32	Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
S. a. Ujhely	12 27 12 32	7 30 7 32	1 01 1 11	8 10 8 20	Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Szomotor	1 01 1 11	8 10 8 20	1 20 1 21	8 33 8 33	Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Perbenyik	1 20 1 21	8 33 8 33	1 45 d. u.	9 05 d. e.	Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Bély	1 45 d. u.	9 05 d. e.			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Csap	1 45 d. u.	9 05 d. e.			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Csap-Szerencs	114 sz. *112 sz.				Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Csap	d. u. 12 13	éjél 2 10			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Bély	12 40 12 41	2 34 2 35			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Perbenyik	12 52 1 02	2 44 2 54			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Szomotor	1 35 1 40	3 23 3 28			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
S. a. Ujhely	2 06 2 31	3 51 4 21			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Sárospatak	2 53 2 58	4 40 4 45			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Liszka Tolcsva	3 26 3 36	5 10 5 20			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
B. Keresztur	4 03 4 08	5 43 5 48			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					
Szerencs	4 34 d. u.	6 10 reg.			Legenye-Mihályi	6 sz.	sz. v.					

Az első s. a. ujhelyi gőzmalom részvény társaság
ÖRLEMÉNY ARJEGYZÉKE
S. A. UJHELYBEN.

Árak oszt. értékben „100 bécsi font után“ S. a. Ujhelyben költségmentesen készpénz fizetés mellett kötelezettség nélkül, nagyobb vételknél engedés „Bérmentett zsákban“

Buzalisztek	Szám	O. é. ft. kr.
Asztali dara nagyszemű	A	17 -
" " apró szemű	B	17 -
" " közönséges	C	16 -
Királyliszt	0	16 -
Lángliszt különös	1	15 60
" " vagy süto kivonat	2	15 20
Zsemlyeliszt különös szinte	3	14 90
Kenyérliszt első rendű	4	14 50
" " második rendű	5	13 80
" " harmad rendű	6	12 10
" " negyed rendű	7	11 10
Lábliszt finom	8	10 10
Buzakorpa zsákkal	9	7 60
" " zsák nélkül	10	2 90

Rozslisztek	Szám	O. é. ft. kr.
Rozsliszt	I	10 -
" "	II	9 50
" "	III	9 -
" "	IV	7 60
Korpa zsákkal	V	3 02
" " zsák nélkül		2 70

A sáros-pataki népbank
1872. évi febr. havi üzletforgalmának KIMUTATÁSA.
Bevétel.
Pénzkészlet 1872. január 31-én 179 ft. 16 kr.
Egész részvényre 250 ft.
Havi részletre 2815 ft. 69 kr.
Adósság befizetése 116361 ft.
Kamatra és kezelési költségre 3198 ft. 72 kr.
Betét 3922 ft. 93 kr.
Kölcsön 10208 ft.
Tartalékalapra 56 ft.
Összesen 136991 ft 50 kr.
Kiadás.
Egész részvény kamatja 41 ft. 40 kr.
Kamatra kiadott összeg 123343 ft.

Vegyes kiadási és kezelési költség 493 ft. 50 kr.
Betét visszafizetése 5353 ft. 26 kr.
Ennek kamatja 30 ft. 40 kr.
Kölcsön kamatja 195 ft. 55 kr.
Pénzkészlet 1872. febr. 29-én. 7554 frt. 39 kr.
Összesen 136991 ft 40 kr.

Lottó.
— Legutolsó húzás —

Budai:	84	41	70	78	85.
Bécsi:	57	55	90	39	6.
Brünni:	48	61	4	56	32.
Lemberg:	31	35	73	81	36.
Temesvári:	82	25	7	9	12.

Vizállás.
Márczius előtt időjárás
1 Máramaros-Szigeten 0' 9" esős
1 Tokajban . . . . . 10' 4" felhős

Hagyatéki ügyek körüli eljárásról.

(Folytatás.)

A kir. járásbíró a polg. törv. rendtartás IX-ik czime VII. fejt. 175 és 585, 586 §§. értelmében árvákat, vagy különben is gondnokság alá tartozókat érdeklő hagyatékknál két esetben érintkezik az árvaszékekkel, és pedig:

1-ör a 175 §-nál fogva, ha a hozzá betérjesztett haláleset felvételéből látja, hogy az árvák vagy gondnokság alá tartozók *) képviselétéről még nincs gondoskodva.

2-ör az 585, 586 §. értelmében, ha ugyan azon örök hagyónak teljes koru örökösei, és az árvát képviselő gondnok között tárgyalás folyama alatt egy, vagy más nemű egyezés jött létre. **)

Az 1-ső pontot illetőleg: a mennyiben csak az tekinthető gyámnak vagy gondnoknak, a kit az árvaszék a szabályrendelet 2-ik fejezete 12-ik §-a szerint megerősítvén gondnoki okirattal ellát, a kir. járásbíró a halálesetben javaslatba hozott gyám vagy gondnok addig, míg a gyám vagy gondnok árvaszéki okirattal el nincs látva, érvényesen nem is tárgyalhat, ehez képest a kir. járásbíró által mihelyt árvák vagy különben is gondnokság alá tartozók érdeke forog fenn a halálesetben javaslatba hozott gyám vagy gondnok megerősítése iránt esetről esetre az árvaszék megkeresendő lenne, sőt miután a kir. járásbíró az árvaszék határozatát is bekell várnia, ezen átiratozás által pedig az ügy menete megnehezítették: nézetem szerint úgy lehetne az eljárást megkönnyíteni, ha az árvaszék a javaslatba hozott gyám vagy gondnok iránt — mihelyt a haláleset beküldetik — azonnal harározna, és ide vonatkozó határozatát az illetékes kir. járásbírónak szintén azonnal átküldené, hogy ennek folytán a kir. járásbíró, a teljeskoru örökösökön kívül a már megerősített, gyámi vagy gondnoki okirattal ellátott képviselőket is tartózkodás nélkül rövidebb idő alatt beidézhesse, s velők érvényesen tárgyalván, az árvaszékekkel is csak egy esetben érintkeznek.

A 2-ik pontban jelzett egyezés létrejöttével a kir. járásbíró az összes hagyatéki iratokat a végett teszi át az árvaszékhez, hogy az egyezés felett határozzon.

Akár hagyatott helyben az egyezés akár nem, az árvaszék hozott határozatával az iratokat a kir. járásbíróknak visszaküldi.

Ha az egyezés árvaszékiileg egész terjedelmében jóváhagyatott, és a hagyaték csak ingóságból áll, a kir. járásbíró a hagyatékot okmányilag maga adja át.

Ha pedig ingatlan birtok is van a hagyatéki vagyon közt, azon esetben a kir. járásbíró az iratokat a hagyatékknak át

*) Ezen lap 6-ik számában azt jelzém, hogy a nagykoru tékozlók gondnokság alá helyezése a megyei hatóság jogköréhez tartozik. Ezt tartalmazza a n. m. igazságügyi minisztérium 13024 1869-ki intézkvénye.

Ezen gyakorlat azonban a n. m. bel és igazságügyi miniszterek között, 3091 2872. sz. a létrejött megállapodás szerint megszűnt, és a nagykoruak gondnoksága alá helyezése a királyi törvényszékek illetékességéhez tartozóknak nyilvánítván, elő fordulható esetekben a gondnokság alá helyezés iránt az illetékes királyi törvényszékhez kell folyamodni.

**) Egyezséget több irányban lehet kötni: például hogy osztott vagy osztatlan egyenlő részekben adassék át a hagyaték, továbbá hogy egy gyermek $\frac{2}{3}$ -ad másik $\frac{1}{3}$ részt kapjon, vagy hogy egyike pénzben elégítsék ki, másika az egész hagyatékot természetben vegye át sat. sat.

adása végett az illetékes kir. törvényszékhez terjeszti.

Azon esetben, ha az árvaszék az egyezséget indokolt határozatával egészben vagy csak némely pontjában utasítaná is vissza: a kir. járásbíró, a ki az egyezséget a prt. 585 §. értelmében ismételve is köteleos megkísérteni, úgy hiszem hogy az árvaszéki vissza utasítás folytán is tartozik azt az árvaszék által jelzett irányban ujalag megkísérteni. Sikertelés esetén a hagyatéki iratokat az árvaszékhez jóvá hagyás végett ujalag át teszi, és miután az iratok hozzá vissza származtattak, a hagyaték átadásánál a felebb jelzett törvényes módon jár el.

Az egyezésnek ismételt megkísértésénél oly eset is állhat elő: hegy az örökösök és azok törvényes képviselői, az árvaszék által kijelölt feltételek szerint nem tudnak, vagy nem akarnak kiegyezkedni, sőt a köztük létre jött előbbi egyezéshez határozottan ragaszkodnak. Ebből következik aztán azon kérdés hogy mi a teendő ily esetben?

A polgári törv. rendt. 587 §. szerint az örökösök egyike vagy másika lenne perre utasítandó,

ugyde ezen esetről minden érdek fél hasznosnak és célszerűnek vélelmezvén, a köztöltők létre jött egyezséget, nézetem szerint mindegyiknek egybeolvadt az érdeke, és köztök nem lévén ellenfél, köztöltők habár az egyezés az árvaszéki vissza utasítás miatt érvényre nem emelkedett is, sem a teljes koruakat sem a gyám vagy gondnokság alattiak képviselőit nem lehet egymással perre utasítani, és mert ellenfelük fennebbi véleményem szerint nem más hanem az árvaszék lett: véleményem szerint nem lehet más teendő, mint hogy az árvaszék által módosított egyezséget elfogadni nemakaró örökösök, illetőleg képviselők megynék törvényhatósági, szabályrendelete 8-ik fejt. 61 §-ban nyert jogunknál fogva felebbezéssel éljenek, és ezen akaratakat tárgyalás alkalmával a kir. járásbíró előtt kijelentvén jegyzőkönyvbe iktattassák.

Ezen az összes iratokkal az árvaszékhez áttendő jegyzőkönyvet az árvaszék az összes iratokkal együtt bővebbi ellátás végett a n. m. belügyminisztériumhoz felterjesztvén, törvény útjánai utasítás tekintetében a belügyminiszteri határozat fog irányadó lenni.

(Folyt.)

Albert Pál.

Közmunka ügy.

Ha már egyszer az utmunka ügye a törvényhatóságok do nesticális kezelésében hagyatott, azt ezután valjon helyesen történt-e vagy sem, é ineni nem akarom; mert ez intézkedések üdvös vagy káros voltát a közel jövő úgy is kiderítendi.

Annyit azonban mégis megemlítendőnek vélek, hogy ha már egyszer utrendszerünk keserű multjából jelen álláspontunkig eljutottunk, ne csak a jelent conserválni de a külállamok példájára utainkat mentül jobb karba helyezetteti igyekezzünk.

A ki egyszer hazánk határain túl a szomszéd államokban utazott, úgy az bizonyára nem fogja kérdezni, valjon miféle tényező volt az, mely szárandó közlekedési vagyis inkább alig közlekedhetési helyzetünköt megsegített; de őszinte elismeréssel szavazza meg az érdemet ha mindjárt a tatárt illetné is.

Meg tudnám nevezni az évet is, midőn a helyzet feletti elmékedés közt nagyon is mérsékelt politikai gondolkozásu emberek az ujonnan életbe léptetett közmunkarendszabály felett egész elkeseredetten azt mondták „de már ez csakugyan rossz világ, ha a nemes ember még követ is fog törni“ és ime a gyakorlat még

sem oly rosznak bizonyította be; — s habár még sok helyen az utépítés és fentartás nagyon primitív kezeltetik is és a közmunka-kötelezettség nem az egyenlőség elve szerint van meghatározva, — pedig ha valahol ezen teherviselésnél is a feltétlen egyenlőség felette kívánatos. — de úgy hiszem nem soká fog késmi annak valósulása.

Abaujmegeye bizottmánya e részben mondhatni igen helyesen járt el, midőn 1870-ben a közmunka-kötelezettség teljesítését — minden személy válogatás mellőzésével és nem tekintve valjon a vonó marha igás-e vagy hintós általánosnak kimondotta; nemcsak, de ezen kötelezettség alól még a közmunka dolgoztaival foglalkozó közigazgatási tisztviselőket sem vonták ki. Voltak sokan, kik ezen határozat szigorúságát kárhoztatták, de végre akár miként elemezzük, ha a jó ut fényoldalait szeretjük, miért ne osztoznánk általános megmunkáltatásában is? Mert azon kifogás, hogy valaki állásánál fogva bizonyos kedvezésre igényt tarthat olyan elmékedés, melyet utóvégre bárki magára; alkalmazhatna; közteherviselő polgárai vagyunk e határnak mindnyájan egyiránt.

Követésre méltó Komárom megyének legutóbb hozott azon üdvös határozata melyben a vonó-marhák összeiratásának ideje szeptember havára tüzetett — és a marhák folytonos nyilvántartása s ellenőrzésére ambulans bizottság küldetett ki; ezen intézkedés czélirányossága annyira feltűnő, hogy az abban felhozott és tapasztalaton alapult indokok minden további fejtegetés szükségességét kizárják.

Van azonban a közmunkaügy kezelése körül — a tisztviselők szakadatlan felügyelése és erélye magában értetődven, — még némely megjegyzés, mely jöllehe csak egyéni nézet, de jó szándékból ered: nevezetesen a peldáigazolja, hogy midőn a közmunka megváltásai csak csekélyek voltak, a természetben munkaszolgáltatás alól magát az alig módos ember is megváltani igyekezett, ennek azután az a következménye lett, hogy az utat nem volt ki nek dolgozni, sőt bizonyos helyen oly féltékenykedések is hozattak, miszerint a közmunka-erőnek csak fele részét lehetett megváltani, ami természetesen sok mindenféle kedvezésre szolgáltatott okot. Minthogy pedig a tömeges megváltás következtében a fedanyag beszállítása feldolgozása és elterítésére kivántató munkaerő csökkent, ennek kikérülésére azon mód kínálkozott, miszerint a megváltási ár a megye vagy város területén divatozó helyi munka-árakon felül jóval magasabb mennyiségben határoztasék meg.

Es még egyet: jelesül némely helyen az is divatban van, hogy a közmunka megváltási összegek az illető községek részéről előbb a szolgabíróhoz fizettetnek be, és csak innét a megyei pénztárba; — ez szerintem a szolgabíró teendőjének szaporítása, — legyen a munkaadó részről megosztva, és fizetessenek be azon pénz egyenesen a megyei pénztárba. Mert a szolgabíró különben sem pénzkezelő vagy őrző, minthogy a nála beérkezett hivatalos pénzek csak azon rövid átmeneti időn tartassanak meg, míg ő azokat rendeltetési helyükre küldi, és arról valjon a közmunka megváltási összeg egyik fele a pénztárba beszolgáltatott e vagy sem részint ambulans helyzeténél fogva, részint a községi jegyző jelentése folytán bármikor meggyőződést szerezhet, még ellenben az egyes községi előljárók adópénzek megőrzésével megbizva lévén és minthogy a megye székén külföldben is nem ritkán fordulnak meg, a kezeltetkez felvenkint: befolyt megváltási összeget közvetlen kézbe könynyen át szolgáltatathják vagy posta útján beküldhetik. y.

Levelezés.

Homonna, márczius 6.

A legujabb időben Homonna egyike lett megyénk azon városainak, mely nem annyira fekélyese és természetes viszonyoknál mint inkább több rendbeli véletlen közrehatásánál fogva a gyarapodni és fejlődni hivatva van. Természeti viszonyok, s így kereskedelem szempontjából N. Mihály előtt áll, azonban az ily korán alig remélt vasut, s a törvényszéknek ide helyezése által nyert előny Homonnának is szembenélté emelkedését eredményezendik. A forgalmi élettel együtt járó igények teljesülését meghozza az idő, de vannak dolgok, melyek annak idejében mellözve egy emelkedő város külső díszénél helyrehozhatlan akadályul, a

közlekedésének egy olyan lagos mellöz

beltelk irányb szögbe ban jö a pály mig e a főt török rosszu nem t a bef melye nevek részbe nes vo mely hány kek k ahol a vaspá 2 öl t hetés á járd is e p töleg nyökl oly s legye vagy gyaró kevés törté calan szem jegye pítő viszo alá h jében volna

vasut leked nek e vau háza telek dezn ebből dások által hozzá áldás a cs

esetb Még nes tása zak látni a ké kébe Egy ság, vána épít sana vana most lalat mell anél füt-f sio k zend tól a gyen tula ből szép voln Fel suk válla

8-ik telet

közlekedésnek gátul, sőt czélszerű terjeszkedésének útjában állanak. És e tekintetben itt egy oly mulasztás lőn elkövetve, melynek utólagos helyrehozása sokkal nehezebb, de azért mellőzhetlen.

A vasuti pályaudvar közvetlenül a város beltelekeinek déli szejelére esvén, az északi irányban futó pálya a főútcza végét derek szögben kettémetszi; s mellette parallel irányban jő be a fő közlekedési út is. Ezen út mig a pályaudvarral egyirányban halad, egyenes; mig ennek végén, ott, ahol a beltelekeket érinti, a főútczáig 2—300 ölnyi hozvonalon kétszer török meg, s azért, mert az egyenes vonal rosszul alkalmazott kisajátítás folytán meg nem tartatott, a főútcza közvetlen közelében, a beforduló ponton oly torkolatba vezet, a melyen a közlekedés nemcsak jövődében a nevelkedő forgalom mellett, de már jelenleg is részben lehetetlen, sőt politia ellenes. Az egyenes vonal megtörésére okot szolgáltat két ház, mely különben is a többi házak vonalából néhány öllel a főútczába bekönyököl. Ezen telkek ki nem sajátítása miatt az említett ur ott, ahol a főútczába ér, mondhatni közvetlenül a vaspálya töltéséhez szorul, amely itt mintegy 2 öl magas; s minthogy a főútczai közlekedés fentartása miatt a pálya töltésére magas á járó készített, a kérdéses közlekedési utat is e ponton felemelni kellett. Ezen pont, illetőleg forduló út, a fentérintett házak bekönyökölésére, és a főútczát ketté hasító patak miatt oly szűk torkolatú alakul, amelyen jó kocsis legyen hogy 4 lóval veszedelem nélkül be, vagy lefordulni tudjon. Ilyen nincs több Magyarországon arra fogadni lehet. Másutt még kevésbé van, az természetes. Hogy ezt megtörténni engedték, avagy kiken mult hogy e calamitás el nem hártatott: fészegetni késő szemrehányás lenne; annyit mindazáltal megjegyzeni lehet, hogy Homonnán állítólag szépitő comissio létező; s miután ily kis város, viszonyaihoz képpes, kevesek beható vezérlete alá hajlik, ezek ébersége, és ereje annak idejében valószínűleg sokat — mindent — tehetett volna.

De így nem maradhat, Gondoljunk élénk vasuti forgalmat, vásárokat, sűrű szekér közlekedést — amikor ezek keresztl-kasul mennek és találkoznak; gondoljunk hozzá, ugyszólván bent a városban gyakori, s az előtte álló házak miatt észre sem vehető mozdony-meneteleket, sivitást, zörgést, a mitől a lovak ijedeznek, időnkénti vasuti korlát-bezárásokat; ebből, s a fentérintett okokból szekér surlódásokat, részeg emberek, bémészek, ügyetlenek által támasztott zavart és szerencsétlenséget, hozzá képzeltünk egyszerűen több cifra áldást is az illetőkre, mint ősszel és tavasszal a csapi országúton a szolgabíróra.

Tehát segíteni kell minden áron utolsó esetben a város által hozandó áldozattal is. Mégpedig úgy, hogy a görbe utvonalból egyenes legyen: az előtte lévő két ház ki sajátítása által. Miután a vállalatnak ezen közel házak legalább egyikét cserépfedéllel kellene el látni, talán a vállalat is tehetne valamit; mig a kétház tulajdonosnak sem lehet nagy érdekében ily szoros helyen megtartani tulajdonát. Egyrészt azért: mivel örökös zaj, nyugtalan-ság, az utszelen való biztonsághiány nem kívánatos; de másrészt e helyett okvetlen nagyobb építkezést kellene tenniük, hogy ott maradhasanak; mivel a közelség miatt cserépfedő kívánatvan az örökös rázódás mellett ezt a mostani építések meg nem bírnák. Tehát a vállalat, háztulajdonosok és város egyetértése mellett czélhoz jutni talán nem lenne nehéz, anélkül hogy az eredmény kieszközölése végett fűt-fát megmozdítani kellene a szépitő comissio hatáskörének ismerete nélkül is. Megjegyzendő: miként az utcának a Fundanicus háztól a Szerviczky házig való mellőzhetlen kiegyenesítése által sok ér leszen a közbeeső háztulajdonosoknak drága pénzen eladható, amelyből az ily mellőzhetlen kisajátítási, s egyéb szépészeti kiadások fedezhetők s kiegyenlíthetők volnának... különben az illetők gondja, Fel nem tehető: hogy a jövődőség előtt hivátasuk benemötölése által a felelősséget magukra vállalni akarnák.

Vederemo.

Nyilatkozat.

Tisztelt Szerkesztő ur!

Nagy megdöbbenéssel olvastuk b. lapja 8-ik számában egy varannói levelezőjének féktelen kifakadásait, ki úgy látszik egy egész

felekezetnek következetes megtámadását tüzte ki czéljául. Nem akarunk említett levelezőjével polemikába boesátkozni, annál kevésbé, mivel egyénisége sokkal csekélyebb semint elhihetők, hogy előbbi megtámadásaiért anonym feyegető levélre méltatta volna valaki, mely szerint „a talmudban jártas emancipált izraeli” olyképen fenyegetnek „a ker. társadalmat, hogy tűz, vas, pénz, kard, gyilok és még az ő kezökben van, tehát rettegjünk bármikor az igazságot leplezetlenül kimondani” de ha nem volna is koholmány az egész ijesztgetés, kereken visszautasítanók az azzal való solidaritást, mivel hála istennek nem Ruméniában, hanem az alkotmányos Magyarországon élünk, és nem szorulunk ily fegyverekre.

Nem akarván hosszas fejtegetésekbe boesátkozni, csodálkozásunkat fejezzük ki: hogy mikép adhatott t. szerkesztő ur lapjában oly cikkeknek helyet, melyben csak úgy hemzseg „a jámbor zsidó atyafi.” s a zsidó kereskedő atyafiak gyakori bankrottirozásáról, „a zsidó ko csinárosok óbégatásáról” és azoknak „erszényök meghizlalására” irányzott törekvéséről van szó, melyek olvasása undort gerjeszt társadalmunk egy egész rétegében, mint egyáltalában minden művelt emberben, és melyek a felekezetek közti békés egyetértést csak megingatni képesek.

Reméljük hogy szerkesztő ur egy egész felekezet becsületén ejtett csorbát kiigazítandó helyet ad jelen nyilatkozatunknak b. lapja legközelebbi számában. *)

S. a. Ujhely 1872. évi márczius 5-én

Többen

Tárogató.

(Helyi, megyei s vidéki ujdonságok.)

(!) **Mege-bizottmányi** nagy gyűlésünk f. hó 5, 6, 7-ik napján tartott meg Dokus József elnökölete mellett. Végig tekintve a tereben úgy találtuk: hogy a helybeli bizottmányi tagokat s a megyei tisztviselő kart kivéve, a vidék alig volt egy pár egyénnek képviselve. Rosz jel volna, ha az új intézmény iránti idegenkedés közönyössé tenné az embereket, s házi ügyeink sok égető kérdését, csak azért, mert azok nem a magasabb politika légköréből valók — megoldatlanul elintézetlenül hagynók. Eddig a dal refrainje mindig az volt: hogy közigazgatásunk a lehető legroszabb, s most miután a törvényhozás autonómikus jogkörünket meglehetősen devalválta, illetőleg oda terelte: hogy speciais érdekeink fejlesztése által a kultur államok magaslatára küzdjük fel magunkat, tett és akaraterőnk kezeit durczás gyermekek módjára zsebre dugjuk. Mindamellett jól esett látnunk és hallanunk: hogy házi ügyeink fölötti kérdéseknél nem mint eddig a pártisztelet, de a higgadság és elfogulatlan-ság sulya dönté ide vagy oda a mérleget, s a debatte-okba oly hang nem vegyült, mely keserű utózt hagyott volna maga után. — A közügyek fáradt bajkait Themis oltára mellől este Euterpe tempoma fogadja keblébe. A sárospataki főiskolai énekar ekkor tartván az országos dalár-egyesület javára rendezett hangversenyét, mely valóban felvillanyozó hatást gyakorolt a böjt unalmaitól ellankadt közönség kedélyére. A hangverseny fénypontja kétségkívül Fodor-Alpenau Helén asszony zongora játéka volt, mely a művészi epithetonra bárhol is jogosult igényt tarthat. Az énekar a „Beteg leány” előadásában kulminált, melyet kiváló zenei színezettel hajtott végre. A szavaltatok szintén megtették hatásukat, Bajusz József ügyvéd és Szabó Endre s. pataki jogász által exequálva. Közönség nagy számmal jelent meg a hangversenyre és hálás is volt a közreműködők iránt, gyakran szünni nem akaró tapsaiban részesítve őket egyenként és összesen. Az előadást egy rövidre szabott táncmulatság fejezte be, melyre azonban nagyon meglátszott, hogy improvizálva volt.

Meghívás. Az első sátorlaj-ujhelyi gözmalom részvény-társulat 1874. évi márczius 17-ikén S. a. Ujhelyben a takarékpénztár he-

*) Távolról sem hittük: hogy ama levél s különösen annak inkriminált pontjai az itteni izr. körökben visszatetsztést fognak kelteni, miután azokban mi nem találtunk felekezeti czélzatos támadást, hanem csupán specialitást, mely kizárólag az ottani viszonyokra vonatkozik. Őök más szemüvegen nézik a dolgot s látnak benne intolerentiát. Ez felfogás dolga, melynek ellentmondani már csak azért sem akarhatunk, nehogy solidaritásban állóknak tekintessünk azokkal, kik az emberi jogokat egyes kastok vagy vallás felekezetek kizárólagos szabadalmává szeretnék elharácsolni.

szerk.

lyiségében d. u. 3 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésre. Tanácskozás tárgyai: 1. Az alapszabályoknak a földmivelés- ipar s kereskedelmi miniszterium által leküldött módosításokhoz képesti kiigazítása. 2. Az üzlet eddigi menetéről jelentés és tanácskozás. 3. Az üzlet forgalmi tőkéje gyarapítása tekintetéből egy kölesön felvételének elhatározása. Kelt S. a. Ujhelyben, 1872. évi márczius 5-én.

Dókus József,
társulati elnök.

(!) **Mult vasárnap** érkezett a kassai pályaudvarba az első vonat Iglórol. Mint bizonyost állítják: hogy az egész kassa-oderbergi vonal f. hó 15-én fog a közforgalomnak átadatni. Ránk nézve e vonal megnyitása rendkívüli horderővel bír, de fog különösen birni akkor, ha a legénye-mihályi-kassai vonal is átadatik a forgalomnak, mely esetben közvetlen összeköttetésben jövünk azon külfölddel mely hegyaljai borainknak egyedüli biztos piacává lenni ígérkezik.

(?) **A zemplénmegyei** baloldali kör, alakuló közgyűlést tartott folyó hó 6-án a „Diana” kert termében. Elnökül: Dercényi Kálmán; alelnökül: id. Farkas Lajos; jegyzőül: Bajusz József urak választattak meg, s ezen kívül választott 24 bizottmányi tag. Külön szervezettek a választó kerületek is, minden választó kerület egy elnök, egy alelnök, egy jegyző s határozatlan mennyiségű bizottmányi tagokkal. Az ujhelyi választó kerület elnökeül id. Farkas Lajos, alelnökeül, Bajusz József, jegyzőül, Sárkány Farkas urak választattak meg.

A bodrogközi deák-párt következő meghívást küldte szét tagjaihoz:

A közlegő választás érdekében a balpárt mozgásba hozta gépezetét, s tevékenységét minden irányba kiterjeszti. Nehogy a bodrogközi deák-párt eddigi tétlenségéből bárki azt következtethesse, hogy ezen párt phisikai erejéből, vagy párttüzéből legkissebbet is vesztett, ezt beigazlandók van szerencsénk ont a párt nevében f. hó 7-ik napja d. e. 9 órára Leleszre a leendő képviselő választás érdekében tartandó rövid értekezletre tisztelettel meghívni. Márczius 10. 1872. Orosz Sándor. Batta Zsigm.

Uj távjelzők. A m. északkeleti vasut mérnöke, Rikli Pál, nemrég közszemlére is kitett egészen új szerkezetű távjelzőket talált fel vasutak számára. E távjelző mozgó ereje gyanánt szerepel az inga és villanydeloj. Az egész szerkezet olcsósága és csinos alakja által tűnik ki. Feltalálója a magyar és az osztr. miniszteriumtól egy évre terjedő szabadalmat nyert.

Nyiregyház-ungvári vasut. A Nyiregyház-ungvári vasut építési vállalkozója, Gyöngy László, tudvalevőleg csőd alá jutván, az engedélyesek a vonal építésének folytatására pályázatot hirdettek, s az építés folytatását a Pscherer cég nyerte el. Az új vállalkozó, ki hir szerint fél milliónyi feljavítást tudott kieszközölni, a bukott építőnek közel rokona, mely körülmény különféle magyarázatokra szolgáltat okot.

(**Beküldetett.**) Nem rég a helybeli izr. iskola igazgatója a bizottmányi gyűlésben, egy realiskola fölláttatását indítványozta. Valóban kár, hogy ez indítvány nem foganatosított, már csak azon oknál fogva, mivel egy, a matematikai tanszékre kitűnően képesített egyéniség Rosenmayer ur működési tér hiányában, parlagon kénytelen hagyni tehetőségét. Legujabban is czáfolhatlan bizonyítékot adta matematikai képzettségének a „Viribus unitis” című lapban, hol egy barátnőjének tiszta lelkiismerettel ajánlja a borsod-miskolci kiházasító egyeletbe való belépést azon megdönthetlen indokolással, miszerint a matematikában, szerzett tapasztalatai szerint, sok lehetetlennek látszó is lehetséges. O tempora, o mores! Józan ész, jöjjön el a te országod!

(**Beküldetett.**) A helybeli posta hivatal egy hivatalnokának, szolgálhatnék egy kis jó tanácscsal, tartsa meg minden csetre a hivatalos pedanteriát, mert a nélkül postahivatalnok nem is képzeltető, hanem a sületlen él-czekkel miket, szüntelen szór; felhagyhatna, amennyihen azok, inkább egy cirkus bohóczához, mint egy hivatalos méltóságát feltartani akaró kir. hivatalnokhoz való, sőt még a cirkus bohóczá is megrovást érdemelne ez illetet sértő sületlen él-czekért.

Egy postára járó polgár.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:

BORÚTH ELEMÉR.

Hirdetmény.

Jelen sorainkkal van szerencsénk tudatni, miszerint S. a. Ujhely és környékére
Burger Bermann és társa uraknál
S. A. UJHELYT

egy bizományi raktárt nyitottunk a tisztelt közönség kényelmére, a hol is örleményeink gyári ár szabályszerént minden költségek hozzá számítása nélkül lesznek számítva. Ennélfogva kérjük becses bizalmukkal bizományi főraktárunkat szerencséseltetni, a mely szilárd elvünkhez képest igyekezze annak minden tekintetben megfelelni.

tiszteletteljesen
Borsod-miskolci gőzmalom és malomkőgyár társaság.

Radvány István,
 igazgató.

A borsod-miskolci gőzmalom ÖRLEMÉNYEINEK BURGER BERMANN és TÁRSA czégnél helyben lévő bizományi főraktár ÁRJEGYZÉKE.

	Árak osztrák értékben Miskolczon készpénz fizetés mellett lekötélés nélkül	100 font bécsi súly	
		frt.	kr.
A	Asztali dara öreg szemű	16	10
B	" " finom	16	10
C	" " közönséges	15	—
Sz. 0	Kiráyliszt	15	70
" 1	Lángliszt különös	15	30
" 1	Lángliszt vagy süttő kivonat	15	05
" 3	Zsemlyelisztt különös	14	65
" 4	szinte	14	30
" 5	Kenyérliszt első rendű	13	60
" 6	" második rendű	11	85
" 7	" harmad rendű	10	80
" 8	" negyed rendű	8	90
" 9	Lábliszt finom	6	25
" 10	Lábliszt közönséges	3	—
" 11	Korpa finom	2	75
" 12	" goromba	2	25
I	Gabonaliszt	9	70
II	" "	9	20
III	" "	8	10
V	" Korpa	3	—

Z S Á K I N G Y E N.

S. a. Ujhely, január 26-án 1872.

Uj könyvkereskedés.

Tisztelettel alulirt helyben (Kazinczy utca, szemközt az ipar-bankkal) magyar-német kölcsönkönyvtárt, papir- és könyvkereskedést nyitván, azt a nagyérdemű közönség b. pártfogásába ajánlja.

Kereskedői jelszavam lehető legjobb árucikkek, jutányos árak s pontos kiszolgáltatás mellett.

Führer Ignác.

2-3

Hirdetmény.

Izbugya Radvány határában (hol 10 perczes vasuti állomás van) tagosított 350 hold szántóföld rétből, és 300 holdas erdőből álló nemesi birtok melynek erdőbeli fája 5000 ölre becsültetett, szabad kézből örök áron eladó, értekezhetni, akár szóval, akár írásban alólírottal Gercselyben, u. p. Velejte.

Kükemezey Péter

2-3

Hirdetmény.

Alólírott kir. járásbiróság részéről közhírré tétetik, miszerint a s. a. ujhelyi 460 számú tjkben Juhász Pál és neje Lebozsa Borbála nevére telekkönyvezett zöld-ág ucza lakóház, és az alsó veres haraszi örzésben lévő szőlő nyilvános elárveretésére határnapul folyó évi márczius hó 14 és 27 napjainak délelőtti 9 órája Ujhely városházához oly kijelentéssel tüzetik ki, miszerint az említett vagyonok első árverésen csak becsáron felül, a másodikon azonban becsáron alul is el fognak adatni.

Az árverési feltételek ezen bíróságnál bármikor megtekinthetők.

Miről a venni szándékozók hirdetményileg értesítetnek.

Kelt a s. a. ujhelyi kir. járásbiróságnál 1872. évi márczius 2.

Balogh Károly,

1-1

kir járásbíró.

Weingarten Verkauf.

Zwei freie, an einer der vorzüglichsten Berglehnen der Hegyalja, gegenüber der Kunstmühle gelegene Weingärten, auf Szeghler Gebiete, welche seit einigen Jahren mit vieler Unzucht und bedeutenden Unkosten nun geschaffen wurden wovon die Früchte nun zu erndten sein werden, ausserdem noch den besondern Vortheil bieten, das in einem dieser Weingärten, an der Landstrasse und Eisenbahn gelegen, ein zweckmässig eingerichteter Wohn-Press- und Kellerhaus u. s. w. sich befindet, sind aus freier Hand zu verkaufen.

Nähere Auskunft ertheilt in Mad der Weingarten Aufseher Herr Izak Weinstock, oder in Eperies der Eigenthümer Friedrich Kollman.

1-3

Hirdetmény.

A sárospataki főiskola könyvbizományosi állomásra f. é. márczius 15-keig pályázat hirdettetik. A feltételek a pénztárnoki hivatalnál megtekinthetők. Az albizományosok megrendeléseikkel szinte a pénztárnoki hivatalhoz forduljanak.

2-2

Az igazgatóság.

Pályázat.

A bodrogközi Tisza-szabályozó társulatnál egy 700 forint évi fizetéssel ellátott számtiszti állomás megürülvén, betöltésére pályázat nyitattik.

Felhivatnak a pályázni szándékozók miszerint képességüket tanúsító bizonylatokkal felszerelt kérvényüket f. évi márczius hó 20-ig a társulat vál. elnökének beadhatják.

S. a. Márcz. 6. 1872.

1-1

Besseney Gábor,
 választmányi elnök.